

www.vipen.de

Sách mới!

Những Con Bệnh Khó Chiều

12 cuộc Đối thoại văn chương giữa:

Marcel Reich-Ranicki & Peter Voß

về 12 nhà văn viết tiếng Đức của thế kỷ XX

Người dịch: **Thế Dũng & Thiên Trường**

I SBN: 987-3-9813547-2-0 Sách dày: **374 trang.**

Thiết kế Bìa: **Họa Sĩ Duy Ninh**

Trình bày sách: **Khánh An**

VIPEN & Foyer hợp tác

VIPEN xuất bản và phát hành tại Châu Âu và khắp thế giới vào tháng 09 năm 2011

Theo Hợp đồng chuyển nhượng bản quyền giữa:

Edition VIPEN tháng 04 năm 2011

www.vipen.de

Thế Dũng Đây là lần đầu tiên ông thử tiêu dao trong vùng Việt ngữ. (Lời giới thiệu cho ấn bản tiếng Việt đầu tiên)

Photo của Martin Oeser /DDP

1

Marcel Reich-Ranicki sinh năm 1920 tại Wloclawek Ba Lan, từ 1929 sống ở Berlin, năm 1938 trở lại Ba Lan sống trong lưu đày bởi chủ nghĩa phát xít. Năm 1958 ông trở về Đức, nơi ông đã bắt đầu sự nghiệp của mình như là một nhà phê bình. 1960-1973, thường xuyên phụ trách mục Phê bình văn học trên **Tuần báo Thời Gian**. 1973-1988, phụ trách trang **Văn học** của **FAZ**, một tờ báo nổi tiếng ở thành phố Frankfurter. 1971-1975 ông là Giáo sư thỉnh giảng về **Văn học nước Đức mới** tại Đại học tổng hợp Stockholm & Uppsala. 1991-1992 là Giáo sư thỉnh giảng về **Heinrich Heine** của Đại học Tổng hợp Düsseldorf. 1988-2000: ông đã duy trì Chuyên mục: **Khúc Tứ Tấu Văn Chương** trên Đài truyền hình ZDF, Là Tiến sĩ danh dự của các Đại học tổng hợp tại: Uppsala, Augsburg, Bamberg & Düsseldorf, ông đã xuất bản rất nhiều cuốn sách nghiên cứu và phê bình có giá trị về văn chương Đức.

2

Những con bệnh khó chiều (Lauter schwierige Patienten) do nhà xuất bản PROPYLAEN – SWR ấn hành tại CHLB Đức năm 2002. Sách gồm mười hai cuộc đối thoại của **Marcel Reich-Ranicki**, nhà phê bình văn chương nổi tiếng, ông đã bày tỏ nhiều suy ngẫm về **12 nhà văn Đức ngữ** của thế kỷ XX mà ông đã từng quen biết và gặp gỡ: **Bertolt Brecht, Erich Kastner, Anna Seghers, Elias Canetti, Wolfgang Koeppen, Hans Werner Richter, Golo Mann, Max Frisch, Heinrich Böll, Friedrich Dürrenmatt, Ingeborg Bachmann, Thomas Bernhard**. Người đối thoại với **Marcel Reich-Ranicki** là **Peter Voss**, sinh năm 1941 tại Hamburg, từ 1998 là Giám đốc Đài truyền hình SWR và là Phó Giám đốc Đài truyền hình ARD tại CHLB Đức.

www.vipen.de

3

Đây là lần đầu tiên **Marcel Reich-Ranicki**, nhà phê bình vốn được mệnh danh vị Giáo hoàng của văn chương Đức xuất hiện trang trọng trong một ấn phẩm tiếng Việt có nguồn gốc từ mười hai cuộc đối thoại của chương trình Khúc tứ tấu văn chương trên Đài truyền hình SWR tại CHLB Đức.

Peter Voss nói trong lời Tựa : „Ông để Sự nghiêm túc tự nghiêm túc và Sự khó khăn tự khó khăn. Tuy vậy ông vẫn thử nói về nó một cách dễ dàng, chủ yếu là dễ hiểu. Bởi vậy, ông nhận được nhiều sự tán thưởng và cả sự chống đối quyết liệt nữa. Các tiêu chuẩn của ông quá đơn giản, đánh giá của ông quá rõ ràng. Nhận định của ông có quyền lực quá lớn vì nó quyết định số phận của những cuốn sách và các tác giả”.

Trong lời Bạt, sợ mình tự cường điệu, Marcel Reich-Ranicki không muốn khẳng định là cuốn sách có các chân dung các nhà văn viết tiếng Đức của thế kỷ XX, ông cho rằng „ nó có phần giống như là những viên gạch xây nên những chân dung như thế” và hy vọng cuốn sách sẽ là một cơ hội để công chúng có thể tiêu khiển một cách tao nhã.

Ngoài việc có thể nhận biết một cách làm sách độc đáo, với cuốn sách này, bạn đọc am hiểu cả văn chương tiếng Đức, lẫn văn chương tiếng Việt còn có thể cảm thấu được khá nhiều cung bậc và sắc thái của đời sống văn chương Đức.

Xưa cũ với người nhưng mới mẻ với ta. Với người Việt mê văn chương thì hầu như cả mười hai Con bệnh khó chiều mà Marcel Reich-Ranicki bàn đến vẫn còn như những người xa lạ. Ngay cả **Bertolt Brecht, Anna Seghers, Friedrich Dürrenmatt**, những tác giả đã từng có kịch và tiểu thuyết dịch ra tiếng Việt hoặc như **Elias Canetti** và **Heinrich Böll** đã từng đoạt giải Nobel; cũng chưa thể là những cái tên quen thuộc với người Việt đương đại. Và dường như đã mấy ai từng biết tới chân dung **Ingeborg Bachmann, Erich Kästner, Golo Mann**. Mấy ai đã biết về trí tuệ ranh mãnh lấu cá và tài tổ chức của **Hans Werner Richter** người tạo dựng ra **Nhóm 47**, một hiện tượng có một không hai trong lịch sử văn học Đức ? Mấy ai biết số phận và văn nghiệp của **Wolfgang Koeppen** và **Thomas Bernhard**, hai nhà văn mang thân phận con hoang trong số mười hai Con bệnh khó chiều ?

Marcel Reich-Ranicki đã từng nói:Nhiều nhà văn và nhiều nhà phê bình thường lầm lẫn là văn chương chỉ cần hấp dẫn. Tôi dứt khoát cho rằng: văn chương không được phép chỉ hấp dẫn mà nó cần phải hơn thế nữa.

Hy vọng **Những con bệnh khó chiều** còn trên cả hấp dẫn vì nó chất chứa nhiều bôn ba, sóng gió không chỉ của mười hai nhà văn viết tiếng Đức trong thế kỷ XX.

4

www.vipen.de

Photo của Marcus Brandt/DDP

Năm 2010, Marcel Reich-Ranicki, một tài năng truyền hình lớn, một người kể chuyện với cả linh hồn và thể xác (Peter Voss) đã được làm khách mời của Đài truyền hình ZDF trong lễ trao tặng Giải thưởng Truyền hình Đức nhân dịp sinh nhật lần thứ 90 tuổi của ông. Cũng nhân dịp này, người ta đã giới thiệu khá nhiều nhận định nổi tiếng của Marcel Reich-Ranicki về tiền bạc, về phụ nữ, về văn chương, về con người và về nghề phê bình cùng với các bức ảnh của các nhiếp ảnh gia nổi tiếng. Người ta đã đặt cạnh bức ảnh Thủ tướng Angela Merkel kể vai bên ông với nụ cười ân cần, trân trọng ý kiến của ông về tiền bạc: "Chỉ Tiền thôi, không thể làm ra hạnh phúc nhưng khóc ở trong tắc xi thì vẫn tốt hơn là khóc ở trên tàu điện". Cạnh bức ảnh chụp chung với MC truyền hình Thomas Gottschalk, người ta thấy ông tuyên bố: "Truyền hình làm cho những người thông minh trở nên thông minh hơn và làm cho những người dở hơi hóa dở hơi hơn" và ông đã từ chối: "Tôi không nhận Giải thưởng này đâu!". Thú vị hơn cả có lẽ là những nhận định của ông về nghề phê bình. Ông nói:

„Chân thành là bốn phạm trù hết của nhà phê bình". „Nhà phê bình không chỉ ra sát nhân, họ đưa ra giấy chứng tử".

„Không có sự kiêu ngạo sẽ không có tác phẩm. Kiểu gì cũng cần phải có sự cao ngạo, nếu không sẽ chẳng thể xuất hiện tác giả hoặc nhà phê bình".

„Tôi có rất nhiều kẻ thù, điều này đơn giản vì chuyện đó thuộc về nghề nghiệp của tôi.

Trong Những con bệnh khó chiều, bạn đọc sẽ còn gặp rất nhiều những cách ngôn của ông.

5

Photo của Roberto Pfeil/AP

www.vipen.de

Có lẽ những người ham thích nghiên cứu văn chương sẽ không thể đọc mười hai cuộc đối thoại này với tinh thần khảo cứu bởi chúng không hề được Marcel Reich-Ranicki sắp đặt theo thứ tự của văn học sử. Những Con Bệnh Khó Chiều được ông trân trọng và trù mền lựa chọn để đối thoại, để ghi hình và làm sách với các tiêu chí riêng. Trước hết, những con bệnh ấy không phải những nhà văn mà tên tuổi đã bị quên lãng. Với ông, điều quan trọng nhất, họ phải là những nhà văn mà ông đã từng quen biết, đã từng gặp gỡ lúc sinh thời. Họ phải là những nhà văn đã qua đời những vẫn còn sống trong tâm thức công chúng đọc giả từ trước tới giờ. Trong quá trình làm sách, ông lo ngại việc biên tập, cắt xén quá kỹ lưỡng khẩu khí của các cuộc trò chuyện ngẫu hứng, các ghi chép. Ông bảo: "Tôi chỉ lo kết quả cuối cùng chúng tôi không có được cả những cuộc trò chuyện và những tiểu luận hay". Và ông chủ trương: „kiên trì giữ lại nguyên mẫu các cuộc nói chuyện và giới hạn những can thiệp chỉnh sửa ở mức tối thiểu". Rốt cuộc, những tiêu chí ấy không chỉ quan trọng với ông mà còn quan trọng với hậu thế; bởi nhờ vậy mà ấn phẩm tiếng Việt đang ở trên tay bạn đọc mang sức nặng của trải nghiệm thăng trầm, của tri thức uyên áo cùng với những nhịp thở mãnh liệt của cả một đời văn phiêu bạt, cam go.

Hy vọng cuốn sách sẽ không chỉ hấp dẫn với công chúng đam mê những hơi thở của đời sống văn nhân mà còn thu hút, quyến rũ được cả giới phê bình vì khí chất và phong độ Giáo hoàng Văn chương của Marcel Reich-Ranicki; dù **đây là lần đầu tiên ông thử tiêu dao trong vùng Việt ngữ.**

Berlin tháng 03 năm 2011 / **Thế Dũng**